

Nr 59

Bevillningsutskottets betänkande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning angående ändring i förordningen den 3 juni 1960 (nr 258) om utjämningskatt å vissa varor, m. m., jämte i ämnet väckta motioner, såvitt propositionen och motionerna hänvisats till bevillningsutskottet.

I en den 14 oktober 1966 dagtecknad proposition, nr 139, har Kungl. Maj:t, under återopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att

dels antaga vid propositionen fogade förslag till

1) förordning angående ändring i förordningen den 3 juni 1960 (nr 258) om utjämningskatt å vissa varor;

2) förordning om ändring i tulltaxan den 12 september 1958 (nr 475);

dels bifalla det förslag i övrigt om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

Propositionen har hänvisats till bevillningsutskottet såvitt den avser ändring i förordningen om utjämningskatt å vissa varor och ändring i tulltaxan samt i övrigt till jordbruksutskottet.

Beträffande *propositionens huvudsakliga innehåll* må här anföras följande.

I propositionen föreslås att för mellanöl och starköl genomförs en råvaruprisutjämning av samma typ som redan tillämpas för choklad och konfektyrer. I anslutning härtill föreslås utjämningskatt med 3 öre per liter för mellanöl och 4 öre per liter för starköl. Vidare föreslås en av prisutjämnningen betingad ändring i tulltaxan. De nya bestämmelserna avses träda i kraft vid årsskiftet 1966/67 då tullavvecklingen inom EFTA slutförs.

De ovannämnda författningsförslagen är av följande lydelse.

Förslag
till
Förordning
angående ändring i förordningen den 3 juni 1960 (nr 258) om
utjämningskatt å vissa varor

Härigenom förordnas, att 2—4, 7, 8 och 10 §§ förordningen den 3 juni 1960 om utjämningskatt å vissa varor¹ skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

2 §.

Utjämningskatt skall utgå för
a) choklad- och konfektyrvaror, som äro skattepliktiga enligt förordningen den 25 maj 1941 om varuskatt, med undantag för *glass samt för pulver och tabletter*, som försatts med socker eller sötningsmedel och äro avsedda för *framställning* av läskedrycker;

b) wafers och biscuits, i tulltaxan hänförliga till tulltaxenummer 19.08.

Utjämningskatt skall utgå för
a) choklad- och konfektyrvaror, som äro skattepliktiga enligt förordningen den 25 maj 1941 (nr 251) om *särskild* varuskatt, med undantag för pulver och tabletter som försatts med socker eller sötningsmedel och äro avsedda för *beredning* av läskedrycker;

b) wafers och biscuits, i tulltaxan *den 12 september 1958 (nr 475)* hänförliga till tulltaxenummer 19.08;
c) *öl av typ B och starköl.*

3 §.

I fråga om skattskyldighet samt den tidpunkt då sådan skyldighet inträder *skola* bestämmelserna i förordningen den 25 maj 1941 om varuskatt äga motsvarande tillämpning. Skattskyldighet skall dock ej föreligga vid tillverkning av wafers och biscuits i allenast ringa omfattning.

I fråga om skattskyldighet samt den tidpunkt då sådan skyldighet inträder äga, *för inom riket tillberkat öl av typ B och starköl, bestämmelserna i förordningen den 27 maj 1960 (nr 253) om tillverkning och beskattning av malt- och läskedrycker samt i övrigt* bestämmelserna i förordningen om *särskild* varuskatt motsvarande tillämpning. Skattskyldighet skall dock ej föreligga vid tillverkning av wafers och biscuits i allenast ringa omfattning.

¹ Senaste lydelse av 4 § se 1966: 224 och av 8 § se 1963: 120.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

4 §.

Skatten utgår med 60 öre för kilogram. I varans vikt inräknas sådant förefintligt emballage med vilket varor av ifrågavarande slag försäljas i detaljhandeln.

För choklad- och konfektyrvaror samt wafers och biscuits utgår skatten med 60 öre för kilogram. I varans vikt inräknas sådant förefintligt emballage med vilket varor av ifrågavarande slag försäljas i detaljhandeln.

För öl av typ B utgår skatten med 3 öre för liter och för starköl med 4 öre för liter.

7 §.

Bestämmelserna i 5 § förordningen den 25 maj 1941 om varuskatt skola äga motsvarande tillämpning i fråga om utjämningskatt. *Anmälningskyldighet som där sägs skall dock endast föreligga för den som är skattskyldig till utjämningskatt för tillverkning av i 2 § avsedda wafers och biscuits.*

Bestämmelserna angående anmälan och registrering i 5 § förordningen om särskild varuskatt äga motsvarande tillämpning i fråga om utjämningskatt för i 2 § avsedda wafers och biscuits.

8 §.

Deklaration till — — — — — skattskyldighet uppkommit.

Deklaration skall — — — — — deklARATIONEN avser.

I deklARATIONEN skall lämnas uppgift om den myckenhet skattepliktiga varor, som under beskattningsperioden levererats till köpare. Från denna myckenhet må avdrag göras för varor, vilka

I deklARATIONEN skall lämnas uppgift om den myckenhet skattepliktiga varor som under beskattningsperioden levererats till köpare eller, beträffande öl av typ B och starköl, utlämnats från tillverkningsställe eller där tillverkats och förtärts. Från denna myckenhet må avdrag göras för varor, vilka

a) använts vid tillverkning som deklARATIONEN avser och som visas hava tidigare blivit påförda utjämningskatt;

a) använts vid tillverkning som deklARATIONEN avser eller, beträffande öl av typ B och starköl, utlämnats från tillverkningsställe och som visas hava tidigare blivit påförda utjämningskatt;

b) återtagits; eller

b) återtagits; eller

c) enligt bevis — — — — — svensk frihamn.

10 §.

Vid bestämmande av beskattningsvärde enligt förordningen den 25 maj 1941 om varuskatt skall icke inräknas beloppet av utjämningskatten.

Vid bestämmande av beskattningsvärde enligt förordningen om särskild varuskatt skall icke inräknas beloppet av utjämningskatten.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1967.

Förslag
 till
Förordning
om ändring i tulltaxan den 12 september 1958 (nr 475)

Härigenom förordnas, att tulltaxan den 12 september 1958 skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges.¹

Tulltaxa

Kap. 22. Drycker, alkohol och ättika

22.03	Maltdrycker, med en alkoholhalt:		
	C. överstigande 2,8 men icke 3,6 viktprocent (öl av typ B)	100 l	108:—
	D. överstigande 3,6 viktprocent (starköl)	100 l	155:—

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1967.

Till utskottet har hänvisats de i anledning av propositionen väckta likalydande motionerna I: 770 av herr *Lundberg m. fl.* och II: 942 av herrar *Werbro* och *Löfgren*, vari hemställts, »att riksdagen måtte avslå proposition nr 139 med förslag till förordning angående ändring i förordningen den 3 juni 1960 (nr 258) om utjämningskatt å vissa varor m. m.».

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för det i motionerna framställda yrkandet, får utskottet, i den mån redogörelse härför ej lämnas i det följande, hänvisa till motionen I: 770.

Rörande motiveringen för de i propositionen framlagda förslagen hänvisar utskottet till ovannämnda statsrådsprotokoll. Redogörelsen härutinnan återfinnes under följande rubriker på nedan angivna sidor i propositionen, nämligen

¹ Senaste lydelse av tulltaxenr 22.03 se 1965: 238.

Inledning, s. 5—6.

Gällande ordning, s. 6—7.

Frågans tidigare behandling, s. 7—8.

Förslag och yttranden, s. 8—11.

Departementschefen s. 12—14.

I de förevarande *motionerna* framhålls att den svenska bryggerinäringen knappast är i behov av några stödåtgärder för att möta utländsk konkurrens. De kvarstående EFTA-skyddstullarna för mellanöl och starköl uppgår till 3 respektive 3,6 öre per liter eller cirka 1 öre per flaska. Bortfallandet av detta tullskydd den 31 december i år synes inte på något avgörande sätt påverka konkurrensförhållandena. Av anförda skäl föreligger enligt motionärernas uppfattning inte för närvarande något behov av att införa prisutjämningsavgift för maltdrycker. 1960 års jordbruksutredning har förordat, att industrier, som är beroende av råvaror vilka fördyras genom jordbruksregleringen, skall ges kompensation i den mån de har att räkna med konkurrens i nämnvärd grad från andra länder. De problem som sammanhänger därmed behandlas f. n. i jordbruksdepartementet och förslag som kan aktualiseras med anledning därav torde komma att föreläggas 1967 års riksdag. Det synes vara lämpligt att i den samlade bedömning som därvid kommer att ske inbegripa även bryggerinäringen.

Utskottet

I den förevarande propositionen föreslås för mellanöl och starköl en råvaruprisutjämning som skall finansieras genom utjämningskatt. I anslutning härtill föreslås att tullen på dessa maltdrycker sänks med belopp motsvarande utjämningskatten, som är avsedd att utgå med 3 öre för mellanöl och 4 öre för starköl, i båda fallen räknat per liter.

Bevillningsutskottet har att behandla propositionen endast i vad den avser utjämningskatt och tull, men med hänsyn till bl. a. att skattebeloppens storlek föreslås fastställda med utgångspunkt från behovet av prisutjämning, kommer utskottet även att något beröra frågan om utjämningsbidragen, som i övrigt behandlas av jordbruksutskottet.

Syftet med en råvaruprisutjämning är att bereda de svenska industrier, som arbetar med råvaror, vilka fördyras genom jordbruksregleringen, möjlighet att konkurrera med utländska tillverkare av samma produkter på lika villkor i fråga om råvarukostnaderna. Problemet har aktualiserats genom att tullavvecklingen inom EFTA genomförs vid instundande årsskifte. Vissa svenska näringsgrenar, däribland bryggerierna, skulle då — om prisutjämnande åtgärder inte vidtas — kunna bli utsatta för en skärpt pris-konkurrens från tillverkare i andra medlemsstater inom frihandelsområ-

det, där råvarorna inte fördyras på samma sätt som här. Enligt hittills tillämpade principer kan råvaruprisutjämning komma i fråga när fördyringen utgör viss minsta del av produktens försäljningsvärde och då importen är eller kan förväntas bli av nämnvärd omfattning.

Utskottet hade att behandla frågan om prisutjämning och utjämnings-skatt beträffande maldrycker med anledning av motioner härom, som väcktes vid 1965 års riksdag i anslutning till propositionen nr 94/1965 angående införande av mellanöl. Härvid framhöll utskottet att den svenska bryggerinäringen fram till år 1967, då EFTA-tullarna avvecklas, hade ett mot den begärda råvaruprisutjämnningen i stort sett svarande skydd. Vidare erinrade utskottet om att frågan inte gällde endast maldrycker utan alla produkter, som tillverkas av råvaror vilka fördyras genom jordbruksregleringen, och att frågan om ett utjämningsförfarande för sådana produkter kunde väntas föranleda förslag till 1966 års riksdag. Utskottet förutsatte, att maldryckerna därvid skulle komma att beredas erforderligt skydd på samma villkor som övriga industrivaror. Som framgår av propositionen har en arbetsgrupp inom jordbruksdepartementet i uppgift att behandla problem, avseende övriga av EFTA-tullavvecklingen och jordbruksregleringen berörda industrivaror. De förslag som kan bli följden av gruppens arbete torde komma att föreläggas 1967 års riksdag.

I motionerna I: 770 och II: 942 hemställs om avslag på propositionen. Motionärerna gör bl. a. gällande att den svenska bryggerinäringen knappast är i behov av några omedelbara stödåtgärder och anser att frågan härom bör behandlas vid den samlade bedömning som 1967 års riksdag får göra vid behandlingen av de förslag som kan föranledas av den ovan nämnda inom jordbruksdepartementet pågående utredningen.

Utskottet vill först understryka att det givetvis varit önskvärt att samtliga frågor om råvaruprisutjämning hade kunnat behandlas före genomförandet av tullavvecklingen inom EFTA. Frågorna sammanhänger emellertid med i vad mån bidragen kan finansieras genom beskattningsåtgärder. Förekomsten av en beskattning med därtill hörande kontroll underlättar lösningen av problemen vid införandet av prisutjämning, som är avsedd att finansieras skattevägen. En av förutsättningarna för införande av prisutjämningsbidrag till sötvaruindustrin var att bidragen kunde betalas genom en utjämnings-skatt, som anslöt till den redan utgående särskilda varuskatten på dessa varor. Samma förutsättning är nu för handen beträffande mellanöl och starköl. Den kontroll som utövas över maldrycksbeskattningen är avsedd att omfatta även utjämnings-skatten.

De kvarstående problemen i fråga om produkter, som tillverkas av jordbruksråvaror, berör varor som inte faller in under nuvarande punktbeskattning, och finansieringsfrågorna fordrar alltså särskilda överväganden i dessa fall. Utskottet anser inte att det finns skäl att beträffande maldryckerna uppskjuta behandlingen av bidragsgivningen och utjämnings-

beskattningen endast av det skälet att vissa likartade frågor är olösta på andra områden. Avsikten med det nu pågående utredningsarbetet är inte att få en samlad översyn utan att lösa kvarstående problem. De viktigaste frågorna torde redan vara lösta genom de tidigare beslutade åtgärderna, och de nu framlagda förslagen bör enligt utskottets mening därför betraktas som ett fullföljande av redan godkända principer. I propositionen har visats att för mellanöl och starköl föreligger i stort sett samma förutsättningar som tidigare föranledde riksdagen att besluta om införande av prisutjämningsbidrag och utjämningskatt för choklad- och konfektyrvaror. Med hänsyn härtill tillstyrker utskottet, som inte funnit anledning till erinran mot den föreslagna beskattningens omfattning och utformning, de i propositionen framlagda förslagen till utjämningskatt på öl av typ B och starköl och en däremot svarande sänkning av tullen på dessa varor och avstyrker således bifall till motionerna I: 770 och II: 942.

Under åberopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att riksdagen — med avslag på de likalydande motionerna I: 770 av herr Lundberg m. fl. samt II: 942 av herrar Werbro och Löfgren och med bifall till Kungl. Maj:ts förevarande proposition nr 139, i vad den hänvisats till bevillningsutskottet — måtte antaga vid propositionen följande förslag till

- 1) förordning angående ändring i förordningen den 3 juni 1960 (nr 258) om utjämningskatt å vissa varor; samt
- 2) förordning om ändring i tulltaxan den 12 september 1958 (nr 475).

Stockholm den 24 november 1966

På bevillningsutskottets vägnar:

JOHN ERICSSON

Närvarande:

från första kammaren: herrar John Ericsson, Yngve Nilsson, Tage Johansson, Gösta Jacobsson*, Erik Filip Petersson*, Paul Jansson*, Skårman, Arne Pettersson* och Stadling*; samt

från andra kammaren: herrar Brandt*, Allard*, Vigelsbo*, Eriksson i Bäckmora*, Forsberg, Lothigius, Sterne*, Hammarsten, Josefsson i Halmstad och Öhvall.

* Icke närvarit vid justering av betänkandet.